

Vanajavesikeskuksen uutiskirje

Loppukesä 2022

Koko perheen Vanajavesipäivä Perttulassa lauantaina 27.8. klo 11-14

Suomen luonnon vesistöpäivää vietetään elokuun viimeisenä lauantaina. [Suomen luonnon päivä](#) on luonnon oma juhlapäivä, jolloin juhlitaan Suomen ainutlaatuisia vesistöjä ja vesiluontoa.

Tule Sinäkin Vanajavesikeskuksen järjestämään Vanajavesipäivään Hämeenlinnan Perttulaan! Toimiston pihapiirissä ja kävelymatkan päässä rannassa on paljon mielenkiintoisia tapahtumia koko perheelle.

Ohjelmassa mm.:

- Hämeenlinnan Järvipelastajien pelastusnäytös klo 13.00
- Melontakokeilua ja -infoa klo 11.30 alkaen, opastamassa [Vanajaveden Vesikot ry](#)
- Vedentutkimusta ja vieraslaji-infoa: paikalla myös hyytelösammaleläin!

· [Pyörillä päästään! -hank](#)e esittäytyy - tule kokeilemaan maastopyöräilyä! Polkupyörällä tulijoille ilmainen pyöräkatsastus/kuntotarkastus sekä huoltovinkkejä.

- Mahdollisuus ostaa kunnostettuja polkupyöriä edullisesti.
- [Etelä-Hämeen luonnonsuojelupiiri](#) järjestää lapsille luontotaideohjelmaa
- Tutustumisretket viereisen harjuntien elinympäristökunnostukseen klo 11.30 ja 12.30
- [Luonnonperintösäätiön](#) toiminnan esittelyä
- Savukalamaistaisia musiikin siivittämänä särkibaarissa

Vapaa pääsy.

[Iloisiin näkemisiin Vanajavesipäivässä!](#)

Sinä ja Vanajavesi -kyselyssä ennätysmaalit

Vanajavesikeskus järjesti alkukesästä Sinä ja Vanajavesi -kyselyn Vanajaveden alueen asukkaille, veneilijöille ja muille vesistön käyttäjille.

Vastauksia saatiin yli tuhannelta vastaajalta, mikä on huippuhieno tulos. Vanajavesi ja vesien tila kiinnostaa! Iso kiitos kaikille vastanneille!

Vastauksia saatiin kaikkialta Vanajaveden alueelta - eniten Hämeenlinnasta (395 vastausta), Hattulasta (239 vastausta) ja Valkeakoskelta (127 vastausta). Maisema nousi tärkeimmäksi seikaksi vesien käytössä, ohi uinnin ja veneilyn. Vesistä puhuttaessa ei olekaan kyse vain käyttösuhteesta, vaan myös tunnesuhteesta, sielunmaisemasta ja monella myös juurista.

Vesistöjen muutoksista vastaajat olivat eniten huolissaan sinileivistä, rantojen umpeenkasvusta ja vieraslajeista. Viidesosa vastaajista oli havainnut myönteistä kehitystä: vesi on kirkaampaa eikä haise, verkot limoittuvat vähemmän, kalat ovat paremman makuisia, kalansaalis suurempi, voi uida, järvisimpukoita, kuikkia ja koskeloita enemmän. Yleisvaikutelma on kuitenkin se, että paljon on parannettavaa.

Kymmenesosa vastaajista totesi suoraan, ettei tiedä, miten vesien tilan ongelmia voisi ratkaista ja monelle muullekin ongelmat vaikuttavat vaikeilta. Asiantuntijoita tarvitaan.

Vapaassa sanassa oli valtavasti kommentteja, muun muassa konkreettisia aloitteita. Ne Vanajavesikeskus käy läpi kuntien ja muiden asiaan liittyvien tahojen kanssa.

Kyselyn tuloksia hyödynnetään myös Vanajavesi-työn jatkoaskeleiden suunnittelussa ja uusien hankkeiden valmistelussa.

Kaikkien kyselyssä yhteystietonsa jättäneiden kesken arvottiin viisi kahden hengen iltaristeilyä Hopealinjalle. Onnellisiin voittajiin on otettu yhteyttä henkilökohtaisesti.

Hyytelösammaleläin on saapunut

Elokuun 9. päivä Vanajavesikeskus tiedotti ensimmäisestä vahvistetusta hyytelösammaleläinhavainnosta Hämeenlinnan seudulla. Sitä ennen lähimmät havainnot olivat olleet Lempäälästä. Tiedotteen julkaisemisen jälkeen Vanajavesikeskukseen on tullut tietoja muistakin havainnoista Hattulasta ja Hämeenlinnasta. Olemme siis saaneet riesaksemme uuden vieraslajin, kummajaisen kaukaisilta vesiltä.

Hyytelösammaleläin on alun perin kotoisin Pohjois-Amerikasta Mississipin alueelta ja on päätenyt Suomeen laivojen painolastivesien mukana. Hyytelösammaleläin saattaa tukkia vedenottoputkia sekä haitata virkistyskäyttöä kiinnittymällä laitureihin, veneisiin ja kalanpyydyksiin.

Jos löydät hyytelösammaleläimen, nosta se vedestä ja kaiva maahan. Näin voidaan hidastaa lajin leviämistä laajemmalle.

Vanajavesikeskus on laatinut esitteen hyytelösammaleläimestä. Esite löytyy Vanajavesikeskuksen kotisivuilta ja sitä saa vapaasti jakaa esimerkiksi suojeluyhdistysten jäsenille ja muille kiinnostuneille. Esitettä päivitetään tiedon ja kokemusten karttuessa.

Lampaat viihtyvät Hauhon Pappilanarolla

Hauhon pappilan alapuolinen rantaniitty sai asukkaat heinäkuuksi, kun Metsälän tilan yhdeksän lammasta tulivat sinne laiduntamaan. Ennen lampaiden tuloa reilun kolmen hehtaarin ranta-alue aidattiin ja laitumelle rakennettiin lammassuoja. Lampaat ehtivät kuukauden aikana laiduntaa niittykasvillisuuden melko matalaksi, mutta pensaikkoalueelle ne tekivät vasta tutustumisretkiä.

Niityllä kasvoi lupiinia, joka selvästi kelpasi lampaiden syötäväksi. Pensaikkoalueelta paljastui jättipalsamiesiintymiä ja karhunköynnöstä ja rannassa kasvaa paikoittain isosorsimoa. Näiden vieraslajien kimppuun lampaat eivät vielä ehtineet. Onkin kiinnostavaa seurata ensi kesän laidunnusta myös vieraslajien poistokeinona.

Pensaikkoa raivataan talvella konetyönä ja laidunnus on siis tarkoitus aloittaa taas ensi keväänä. Rantamaisema tulee näiden toimenpiteiden ansioista avartumaan entisestään.

Vanajavesikeskuksen vetämä Iloiset linnut rannoille-hanke on osa Ympäristöministeriön rahoittamaa järjestö-HELMI-ohjelmaa. Lammilainen Metsälän tila rakensi laitumen ja toi lampaat paikalle ja lampaiden päivittäisen valvonnan järjesti Hämeenlinnan 4H-yhdistys. Kanta-Hämeen lintutieteellinen yhdistys on kesän aikana tehnyt pesimälintukartoituksen alueelta. Alueen maanomistaja on Hämeenlinnan seurakuntayhtymä.

Laidunnuksen alkaessa heinäkuun alussa niityn kasvillisuus oli ehtinyt kasvaa jo korkeaksi. Laiduntamassa oli kuusi aikuista lammasta ja kolme karitsaa.

Kuva: Suvi Mäkelä

Kuukauden kestäneen laidunnusjakson jälkeen kasvillisuus oli jo matalaa. Lampaat pitävät erityisesti puiden lehdistä, mikä näkyy laidunnusjäljessä.

Suunta järville

Nyt voit lähteä suunnistamaan veneellä, kanootilla tai vaikka SUP-laudalla.

Rasteja on digitoitu ahkerasti ja järvisuunnistusreitit on valmiina tällä hetkellä kuusi: Ruostejärvi, Lastujärvi, Aulangonjärvi, Liesjärvi, Hattulanselkä sekä Alajärvi.

Myös sovellus on jo ladattavissa Play-kaupasta nimellä Järvisuunnistus ja Applen kaupasta nimellä Vesisuunnistus. Manuaaliset

reittikartat ovat tulostettavissa myöhemmin Vanajavesikeskuksen sivuilta.

Linkki videoon: <https://www.facebook.com/OPetelahame/videos/627869755225360/>

Lue lisää: <https://www.vanajavesi.fi/jarvisuunnistus/>

Teuronjoen ja Puujoen patojen kalatiesuunnitelmat valmistuivat – pitkän tähtäimen tavoitteena on esteetön vesistöreitti Vanajalta Pääjärvelle

Teuronjoen kolmen kohteen ja Puujoen kahden kohteen kalankulkua parantavien rakenteiden suunnittelu on valmistunut. Ympäristöinsinööri Jami Aho laati Hollolassa sijaitsevien Hämeenkosken Sahankosken ja Koskenkosken patojen, Kärkölän Myllykylänkosken padon sekä

Puujoella Hausjärven Vuolteenkosken padon ja Varunteenkosken uomakunnostuksen suunnitelmat.

Kaikissa kohteissa suunnitelmien periaate oli löytää mahdollisimman helppo, kustannustehokas sekä muita luonnonoloja tai teknisiä ratkaisuja mahdollisimman vähän muuttava keino, jolla voidaan kuitenkin turvata vaeltavien kalalajien kulku myös patojen ohi ylävirran suuntaan. Koska kaikissa kohteissa on laaja vaikutus- ja toimijapiiri, pyrittiin mahdollisimman laajaan yhteistyöhön jo suunnittelun alkuvaiheessa.

Hankkeen ensimmäinen vaihe on näin saatu päätökseen. Varsinaiseen toteutusvaiheeseen voidaan siirtyä kullakin kohteella omassa aikataulussaan; riippuen mm. lupaprosesseista sekä rakentamisen rahoituksen järjestymisestä.

Padot ovat pääosin Teuronjoen ja Puujoen yläosan järjestely-yhtymän hallinnoimia jolla myös on nykyiset luvat säännöstelyyn ja rakenteisiin.

Tahdommekin kiittää jo tässä vaiheessa kaikkia prosessiin osallistuneita, teitä on paljon ja olette kaikki olleet tärkeitä. Seuraavaksi päästäänkin rakentelemaan uusia yhteistyökuvioita vanhojen lisäksi.

Aineisto on nähtävillä ja tutustuttavissa Vanajavesikeskuksen toimistolla. Sitä ei voida tietosuojasystä laittaa sellaisenaan verkkoon. Ole ensin yhteydessä, jos haluat tulla tutustumaan siihen.

Pääosa suunnittelun rahoituksesta on saatu Pohjois-Savon ELY-keskuksesta, joka vastaa Järvi-Suomen kalataloudellisista viranomaistehtävistä. Lisäksi rahoituksessa mukana ovat olleet Raija ja Ossi Tuuliaisien säätiö, Hausjärven ja Kärkölen kunnat ja Pääjärven kalastusyhdistys.

Hankkeen taustoista on kerrottu tarkemmin Vanajavesikeskuksen Uutiskirjeessä kevät/22.

Huomio - alueen suojeluyhdistykset, osakaskunnat ja muut toimijat!

Lähetäkää meille kuulumisianne meneillään olevista hankkeista tai muista ajankohtaisista toimista/asioista vesistöössänne.

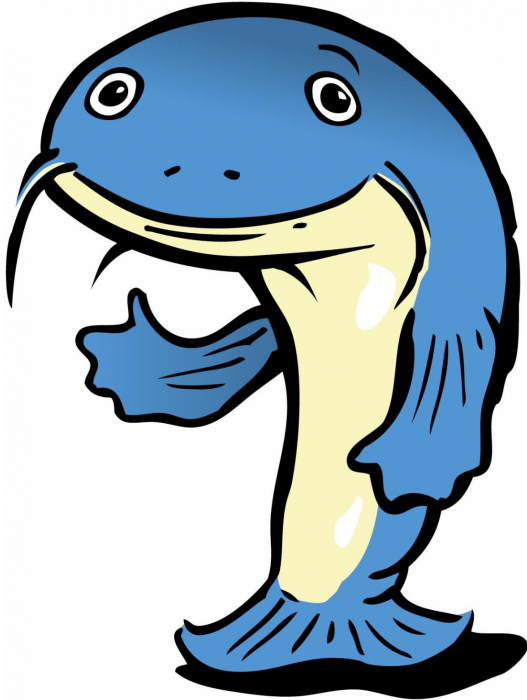
Julkaisemme niitä uutiskirjeessämme, ja 30.9.2022 mennessä osoitteeseen vanajavesikeskus@vanajavesi.fi lähetetyt kuulumiset ennättävät seuraavaan postitukseen.

www.vanajavesi.fi

Pääsihteeri **Sanni Manninen Johansen**,
sanni.manninen.johansen@vanajavesi.fi

Vesistöasiantuntija **Suvi Mäkelä**,
suvi.makela@vanajavesi.fi

Projektipäällikkö **Mika Soramäki**,
mika.soramaki@vanajavesi.fi

Ympäristökoordinaattori **Heidi Kontio**,
heidi.kontio@vanajavesi.fi

FRESHABIT-hankekoordinaattori **Eeva Einola**,
eeva.einola@vanajavesi.fi

Toimistonhoitaja **Päivi Lautala**,
paivi.lautala@vanajavesi.fi

Vanajavesikeskus

Perttulantie 84, 13430 Hämeenlinna
Finland

vanajavesikeskus@vanajavesi.fi

Saat tämän viestin, koska kuulut
Vanajavesikeskuksen verkostoon.

[Tietosuojaseloste](#)

[Peruuta tilaus](#)

